

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Гж 106/05
28.12.2005. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Владимира Тамаша, председника већа, Љубице Милутиновић и Неде Антонић, чланова већа, у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против туженог "ББ", ради признања стваралаштва, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Округног суда у Крагујевцу П. 6/05 од 18.маја 2005. године, у седници већа одржаној дана 28.12.2005. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Округног суда у Крагујевцу П. 6/05 од 18.маја 2005. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Округног суда у Крагујевцу П. 6/05 од 18.маја 2005. године у првом ставу изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца АА и утврђено према туженом "ББ", да је тужилац стекао право стваралаштва "користан предлог ради искоришћавања залиха" у облику корисног решења, што је тужени дужан да призна и трпи да по основу ове пресуде тужилац оствари имовинско-правни захтев према туженом, у року од 15 дана од правоснажности пресуде под претњом извршења. Другим ставом изреке тужени је обавезан да тужиоцу плати на име трошкова парничног поступка 59.500,00 динара у року од 15 дана.

Против пресуде Округног суда у Крагујевцу П. 6/05 од 18.маја 2005. године тужени је благовремено изјавио жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права и одлуке о трошковима парничног поступка са предлогом да Врховни суд уважи жалбу туженог и пресуду Округног суда преиначи тако што ће одбити тужбени захтев или је укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак.

Врховни суд је испитао побјану пресуду у смислу члана 372. ЗПП ("Службени гласник РС", број 125/2004 од 22.11.2004. године), па је нашао:

Жалба је основана.

Првостепени суд је на основу изведених доказа и резултата доказног поступка утврдио да је тужилац својом пријавом К. 17/00 од 4.04.2000. године предложио решења за адаптацију двогране цеви чија је ознака 46620662 и њено превођење у двограну цев чија је ознака 46629853 и то заваривањем заштитног лима и за окретањем прирубнице; да је по добијању предлога ове иновације тужени започео адаптацију постојећих двограних цеви које се завршавају ознаком 662 и њихово превођење у двограну цев која се завршава ознаком 053 и то заваривањем заштитног лима, а потом и са уградњом истих у возила намењена за извоз у Грчку; да је по захтеву тужиоца обновљен поступак за признавање иновације (из пријаве К. 17/00 који захтев је одбијен) код туженог заведен као нова пријава под бројем К. 41/00 од 6.11.2000. године. Решењем директора тужене од 30.01.2001. године прихваћен је предлог стваралаштва тужиоца под називом "користан предлог ради искоришћавања залиха" као корисна идеја, и тужиоцу за овај вид стваралаштва исплаћена награда. Стручне службе туженог, по достављању предлога тужиоца по пријави К. 17/00 упознате су са предложеним скицама и начином решавања насталог техничког проблема. Вештачењем је утврђено да се у производњи туженог користи један од начина решења овог проблема који је предложио тужилац (заваривање заштитног лима) и то предлог предложен још у пријави К. 17/00 од 4.04.2000. године а правилан и потпун начин решења техничког проблема који се односи на заваривање заштитног лима је управо начин који је предложио тужилац у пријавама К. 17/00 односно К. 41/00 који поред заваривања заштитног лима обухвата и заокретање прирубнице. Зато је првостепени суд утврдио да техничка решења за решавање овог проблема нису самоиницијативно дале службе туженог, радна јединица УНИП и радна јединица Дирекција ИТ јер од стране стручних служби туженог није било таквих иницијатива за решење овог техничког проблема. Зато предлог тужиоца стваралаштва представља виши облик стваралаштва предвиђен Правилником о заштити проналазака и техничких унапређења туженог и то корисно решење, што истовремено представља и рационализацију рада коју је тужени применио у процесу производње.

Основано се у жалби туженог истиче да је првостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП, јер пресуда не садржи разлоге о одлучним чињеницама, а дати разлози су нејасни и противречни. Наиме, првостепени суд је био донео пресуду П. 9/01 од 8.септембра 2004. године која је укинута решењем Врховног суда Србије Гж. 116/04 од 26.јануара 2005. године јер је чињенично стање било непотпуно утврђено, због чега је у поновном поступку било потребно са сигурношћу утврдити да ли предлог тужиоца за искоришћавање залиха, наведен у пријави К. 17/00 од 4.04.2000.

4.04.2000. године и пријави К. 41/00 од 6.11.2000. године представља корисну идеју или корисно решење, према правилнику туженог, јер је тужени то решење признао као корисну идеју, а оспорио захтев тужиоца за признање да представља и корисно решење.

У поновном поступку првостепени суд је суморно саслушао вештака ГГ који је изјавио да предлог стваралаштва тужиоца представља корисно решење према нормативним актима туженог и представља виши облик стваралаштва од корисне идеје коју је тужени по решењу признао тужиоцу. Међутим, како су искази саслушаних сведока ДД, ЋЋ и ЕЕ, као и сведока ЖЖ били у нескладу и извесној колизији, а примедбе туженог су се односиле на то да пријава тужиоца К. 17/00 и К. 41/00 су у суштини исте пријаве, првостепени суд није могао након укидања претходно донете пресуде на првом рочишту уз најсумарније саслушање вештака да закључи да предлог стваралаштва тужиоца представља корисно решење а не корисну идеју како је то тужени прихватио. Наиме, првостепени суд је био дужан да позове сведоке да се децидно изјасне да ли предлог стваралаштва тужиоца представља нову идеју или ново корисно решење, те колики је удео тужиоца у стварању корисног решења ако је оно настало. Пошто несумњиво произилази из списка да је тужилац остварио право на накнаду за корисну идеју од туженог, првостепени суд је био дужан да испита и у чему је правни интерес тужиоца за подношење тужбе за утврђење да се ради о корисном решењу као вишем облику стваралаштва, а да притом није поставио и имовинско-правни захтев.

Након што поступи по примедбама из овог решења, првостепени суд ће поново донети мериторну одлуку.

Применом члана 373. став 1. тачка 3. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија,

Владимир Тамаш, с.р.

За тачност отправка

дц